

full dominical

Església de Menorca

Número 2161 - Any XLII - 31 desembre 2023

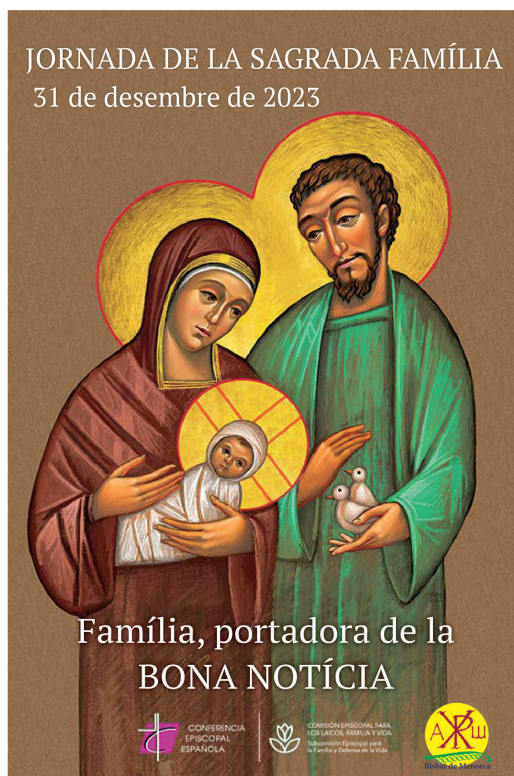
“En su genuina pobreza, el belén nos ayuda a redescubrir la verdadera riqueza de la Navidad y a purificarnos de tantos aspectos que contaminan el paisaje navideño, porque nos habla del nacimiento del Hijo de Dios, que se hizo hombre para estar cerca de cada uno de nosotros”.

(Papa Francisco)

FAMÍLIA, PORTADORA DE LA BONA NOTÍCIA

Les famílies cristianes trobam en la Sagrada Família l'exemple a seguir, i un punt sòlid de referència i ferma inspiració. La festa de la Sagrada Família ens convida a contemplar Sant Josep i la Verge Maria com a model d'acollida del Fill de Déu fet home, amb tot el que açò implica. Així, ens transmeten la convicció que Déu ha d'estar en el centre de la vida cristiana dels esposos, que irradiïn la fe a tots els que tenen al seu voltant, principalment als seus fills, nets i als més propers. Per tant, el matrimoni cristià es converteix en un element imprescindible del primer anunci de Jesús i de la transmissió de la fe.

Un dels majors mals de la societat en què vivim és l'individualisme exagerat, que ens porta a idolatrar el propi “jo”, i, irremediament, a situacions no desitjades de solitud, pobresa afectiva, aïllaments i ruptures per l'absència d'un vertader diàleg i companyia. Per contra, la vivència de la comunió familiar és una autèntica medicina contra aquest mal tan característic del nostre temps, perquè *“la família, fundada i vivificada per l'amor, és una comunitat de persones: esposos, de pares i fills, de parents. El seu primer objectiu és el de viure fidelment la realitat de la comunió amb la constant de desenvolupar una autèntica comunitat de persones”*. (Juan Pau II, a *Familiaris Consortio*, 18).

Ser conscients d'aquesta veritat ens ha d'impulsar a mostrar de manera renovada el gran tresor que és la família cristiana. El Papa Francesc, en un missatge del 9 de juny de 2021, manifestava que *“moltes famílies no són conscients del gran do que han rebut pel sagrament, signe eficaç de la presència de Crist que acompanya cada moment de la seva vida. Quan una família descobreix plenament aquest*

do, sent el desig de compartir-lo amb altres famílies; és una alegria que contagia”.

Aquesta invitació a proclamar l'Evangeli de la família no ens ha de fer oblidar que cada persona ha d'assumir la responsabilitat de cuidar la pròpia família, dedicar-li temps i lluitar per ella com a expressió de responsabilitat social. No basta queixar-nos del que passa al nostre voltant, sinó que és necessari implicar-se, ser exemple per als qui ens envolten. Santa Teresa de Calcuta deia, *“no et preocupis perquè els teus fills no t'escolten, ells t'observen tot el dia”*, per tant, si les teves paraules no van acompanyades per el teus actes, de poc serveixen.

La família ha de ser un lloc de trobada, d'acollida incondicional, i el primer a qui hem d'acollir és el mateix Jesús fet home. També ha de ser un lloc d'escolta, diàleg i de discerniment. La majoria dels conflictes són fruit d'una manca de diàleg sincer i de no saber escoltar els altres.

Convidem a totes les famílies a escampar la Bona Notícia i a ser testimonis fidels de la nostra fe enmig de la societat en què vivim.

Tolo Frau i Juana Anglada
Secretariat de Família i Vida

la notícia

Una dècada de generositat gastronòmica

Enguany Caritas Menorca celebra el desè aniversari d'una iniciativa única i significativa que va iniciar el xef Doro Biurrun l'any 2013 i que es va fer realitat el Nadal de 2014.

L'any 2015 es va unir a aquesta aventura l'associació Fra Roger, entitat dedicada a la cultura i la gastronomia menorquina. Des d'aquest moment, cuiners de Fra Roger han anat col·laborant, any rere any, en la creació de 350 menús cada Nadal.

Des de l'inici s'ha comptat també amb la col·laboració de proveïdors locals com la Cooperativa San Crispín, Cooperativa del Camp, Menaje Menorca o Agroilla. Enguany s'ha sumat l'empresa Coca-Cola que, a més

d'apadrinar 150 menús, ha col·laborat en l'organització i distribució de manera solidària.

Amb l'obertura l'any 2022 de l'Escola

de Restauració Ca n'Aguedet de Caritas, es va modificar la forma de cuinar, fent-ho tots junts en un mateix espai. A partir d'aquí també s'hi va unir l'Institut M. Àngels Cardona, amb alumnes del centre que aquests dos últims anys han realitzat les postres dels menús.

3.200 menús servits al llarg d'aquests deu anys. Xefs reconeguts i joves talents s'han unit, mostrant generositat i passió per la cuina; proveïdors i empreses de restauració que han fet possible la creació de cada plat; voluntaris de Caritas i col·laboradors que han estat els artífexs que aquests sopars de Nadal arribin a cada llar. Gràcies a tots per sembrar esperança i solidaritat.

La Sagrada Família

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira

3, 3-7 . 14-17a

En els fills, el Senyor fa l'elogi del pare i sentència a favor de la mare. Qui honra son pare expia els pecats, qui honra sa mare es guanya un tresor. Els fills seran la felicitat del qui honra son pare; quan pregui, Déu se l'escoltarà. Qui honra son pare viurà molts anys, qui honra sa mare obtindrà del Senyor la recompensa. Fill meu, acull ton pare en la vellesa, no l'abandonis mentre visqui. Si flaqueja el seu enteniment, sigues compassiu, no el dejectis quan et veus en plena força. Déu no oblidarà la pietat que tens per ton pare; te la tindrà en compte per a compensar els teus pecats.

Salm responsorial 127

R: **Feliços els feels del Senyor, que viuen seguint els seus camins.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

3, 12-21

Germans, teniu els sentiments que pertoqueu a escollits de Déu, sants i estimats: sentiments de compassió, de bondat, d'humilitat, de serenor, de paciència; suportau-vos els uns als altres i, si alguns tinguéssiu res a dir contra un altre, perdonau-vos-ho. El Senyor vos ha perdonat; perdonau també vosaltres. I com a coronament de tot això estimau-vos, que l'amor tot ho lliga i perfecciona. Que la pau de Crist coroni en els vostres cors, els combats que manteniui; recordau que en aquesta pau heu estat cridats a formar un sol cos. I sigueu agraïts. Que la paraula de Crist tengui estada entre vosaltres en tota la seva riquesa; instruïu-vos i amonestau-vos els uns als altres amb tota casta de doctrina; agraïts a Déu, cantau-li en els vostres cors amb salms, himnes i càntics de l'Esperit; tot allò que faceu, sigui de paraula, sigui d'obra, feis-ho en nom de Jesús, dirigint per ell a Déu, el Pare, una acció de gràcies. Dones, heu d'estar submisses al marit en el Senyor. Marits, estimau l'esposa, no us malhumoreu amb ella. Fills, creis en tot els pares; això agrada al Senyor. Pares, no importoneu els vostres fills, que no es desanimin.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

2, 2. 39-40

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el dugueren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor. Quan hagueren complert tot allò que ordenava la Llei del Senyor, se'n tornaren a Galilea, al seu poble de Natzaret. L'infant creixia i es feia fort, cobrava enteniment i Déu li havia donat el seu favor.

Lectura del libro del Eclesiástico

3, 2-6. 12-14

El Señor honra más al padre que a los hijos y afirma el derecho de la madres sobre ellos. Quien honra a su padre expía sus pecado, y quien respeta a su madre es como quien acumula tesoros. Quien honra a su padre se alegrará de sus hijos y cuando rece, será escuchado. Quien respeta a su padre tendrá larga vida, y quien honra a su madre obedece al Señor. Hijo, cuida de tu padre en su vejez y durante su vida no le causes tristeza. Aunque pierda e juicio, sé indulgente con él y no lo desprecies aun estando tú en peno vigor. Porque la compasión hacia el padre no será olvidada y te servirá para reparar tus pecados.

Salmo responsorial 127

R: **Dichosos los que temen al Señor y siguen sus caminos.**

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Colosenses

3, 12-21

Hermanos: Como elegidos de Dios, santos y amados, revestíos de compasión entrañable, bondad humildad, mansedumbre y paciencia. Sobre llevaos mutuamente y perdonaos, cuando alguno tenga quejas contra otro. El Señor os ha perdonado: haced vosotros lo mismo. Y por encima de todo esto, el amor; que es el vínculo de la unidad perfecta. Que la paz de Cristo reine en vuestro corazón; a ella habéis sido convocados, en un solo cuerpo. Sed también agradecidos. La palabra de Cristo habite entre vosotros en toda su riqueza; enseñaos unos a otros con toda sabiduría; exhortaos mutuamente. Cantad a Dios, dadle gracias de corazón, con salmos, himnos y cánticos inspirados. Y, todo lo que de palabra o de obra realicéis, sea todo en nombre del Señor Jesús, dando gracias a Dios Padre por medio de él. Mujeres, sed sumisas a vuestros maridos, como conviene en el Señor. Maridos, amad a vuestras mujeres, y no seáis ásperos con ellas. Hijos, obedeced a vuestros padres en todo, que eso agrada al Señor. Padres, no exasperéis a vuestros hijos, no sea que pierdan los ánimos.

Lectura del santo Evangelio según san Lucas

2, 2. 39-40

Cuando se cumplieron los días de la purificación, según la ley de Moisés, los padre de Jesús lo llevaron a Jerusalén para presentarlo al Señor. Y cuando cumplieron todo lo que prescribía la ley del Señor, Jesús y sus padres volvieron a Galilea, a su ciudad de Nazaret. El niño, por su parte, iba creciendo y robusteciéndose, lleno de sabiduría; y la gracia de Dios estaba con él.

La Sagrada Família

Pel baptisme d'un infant, els seus pares el presenten a "l'Església de Déu"... Avui, miram Maria i Josep portar Jesús al Temple. "Presentant" aquell que "es anomenat Fill de Déu", assumeixen amb ell la missió de pares. A la seva escola, descobrim que la família és un lloc de transmissió, un lloc de creixement i un lloc d'amor i de do. ¿Qui podrà evaluar tot lo que Jesús ha rebut de Maria i Josep durant trenta anys viscuts amb ells a Natzaret? En aquesta família humana, ell ha fet el seu aprenentatge d'home i de fill d'Israel... Feels a la "Llei del Senyor", Maria i Josep van transmetre al seu fill l'herència espiritual al si del qual sorgí l'Evangeli.

Una de les primeres missions de la família és transmetre els valors humans i espirituals fonaments de l'home. En les nostres famílies açò es duu a terme amb una gran generositat. També és ver, que avui, aquesta transmissió es fa sovint malament, o no n'hi ha... Les mateixes famílies cristianes tenen molta dificultat a transmetre els valors de la fe.

Per Fill de Déu que fos, Jesús ha necessitat d'un ambient familiar per "créixer, enfortir-se i progressar. Portat pels seus pares durant aquests anys de "vida amagada ha madurat al seu costat la predicació de l'Evangeli. Certament ell també els ha aportat.

Les nostres famílies tenen per vocació el ser l'ambient favorable pel creixement de cadascun dels seus membres. És la preocupació però també l'orgull dels pares "d'educar" els seus fills. Però, l'educació no és en un sentit únic... Ben prou pares cristians es desperten o es tornen a desvetlar a la fe gràcies als seus fills.

Maria i Josep estan esglaiats de tot el que es diu d'ell, no ha estat fàcil, acollir la missió de Jesús, sinó que han hagut de menester tota la fe del món per comprendre i acollir la vocació única de Jesús i donar-lo a la seva missió per ser motiu de caiguda i d'aixecament de molts. Maria n'ha sabut el preu!

Mai ha estat gens fàcil pels pares estimar els seus fills sense voler-los guardar, modelar-los a imatge seva. Experiència a vegades ben dolorosa deixar-los partir, donar-los i acceptar el seu destí per sorprenent que sigui. Al moment que es diu que està en crisi, sostinguem i defensem els valors familiars!

Josep Sastre

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 1ª Setmana

DI. 1, Santa Maria, Mare de Déu (S): Nm 6, 22-27 / Sal 66 / Ga 4, 4-7 / Lc 2, 16-21.

Dt. 2, Sants Basili el Gran i Gregori Nazianzè, bisbes i doctors de l'Església (MO): IJo 2, 22-28 / Sal 97 / Jo 1, 19-28.

Dc. 3, Fèria del Temps de Nadal: IJo 2, 29—3, 6 / Sal 97 / Jo 1, 29-34.

Dj. 4, Fèria del Temps de Nadal: IJo 3, 7-10 / Sal 97 / Jo 1, 35-42.

Dv. 5, Fèria del Temps de Nadal: IJo 3,

11-21 / Sal 99 / Jo 1, 43-51.

Ds. 6, Epifania del Senyor (S): Is 60, 1-6 / Sal 71 / Ef 3, 2-3a. 5-6 / Mt 12, 1-12.

Dg. 7, Baptisme del Senyor (F): Is 55, 1-11 / Sal Is 12 / IJo 5, 1-9 / Mc 1, 7-11.

30 anys treballant per les persones i pel medi ambient

30 Aniversari Mestral (VII)

Les dificultats del projecte TIV MENORCA s'evidencien de seguida. Es construeix una nau de 2.400 metres quadrats a través d'ajuts econòmics d'Europa i, també, amb la constitució

d'una hipoteca bancària. La crisi econòmica dels anys 2008-12 i la manca d'implicació en el projecte de les pròpies administracions, també endeutades a nivells històrics, que van ser també promotores de la iniciativa, donen el resultat d'una situació inviable. Les tones de residus voluminosos que el propi Consorci de Residus havia establerts en les memòries anuals no arribaven a l'única planta autoritzada.

Els problemes es multipliquen amb un primer incendi, el juny de 2011, on Càritas decideix reconstruir la nau de bell nou, gràcies a l'assegurança. Però, l'entrada de voluminosos no augmentava amb el pas dels anys. L'empresa entrava en pèrdues i el projecte TIV mal subsistia gràcies a la reutilització i reciclatge dels RAEEs (els aparells

elèctrics i electrònics). Una iniciativa pionera de Càritas a la nostra illa de Menorca, i que Càritas havia cedit a l'empresa d'inserció TIV.

Els anys 2015 i 2016 s'inicien converses de cessió de l'activitat a l'administració, degut a la poca implicació dels ajuntaments que no donaven prioritat al reciclatge de voluminosos a través de l'única planta autoritzada. Però el juny de 2017, pocs dies abans de materialitzar l'acord de cessió a l'administració, la nau TIV pateix un segon incendi.

Caritas decideix no aixecar novament la nau TIV. Cobra l'assegurança, amb la qual va eliminar el deute pendent bancari. Recupera la gestió dels RAEEs a través de Mestral Torelló i planifica la unificació dels dos projectes existents: l'empresa TIV i el projecte originari MESTRAL. Així naixerà el projecte actual de Mestral Inserció i Medi Ambient SLU.

Caritas Menorca

plomes del periodisme catòlic 17

Josep Tudurí Moll (i 2)

Una de les contribucions periodístiques més populars, i alhora més controvertides, del periodisme de Josep Tudurí va quedar registrada a les pàgines del diari catòlic de Maó *El Bien Público*.

Amic molt coral del director d'aquesta capçalera, Pere Sintes Rotger, hi va ser convidat a fer-hi alguna contribució en els anys de la II República. La proposta es va concretar en la creació d'una secció que va ser anomenada "Libélulas". Amb unes característiques de verb ràpid i crític, la sèrie començà l'estiu de 1935, i era d'aparició sabatina. Consistia a endreçar sis o set comentaris breus sobre afers d'actualitat immeditada, inclosa la política nacional i internacional. El 24 d'agost d'aquell any, el forjador de la columna d'opinió va escriure: «¿Te suena, amable lector, este título? Buen lapso de tiempo ha transcurrido desde la apa-

rición de nuestra última *Libélula* en estas acogedoras columnas. Hoy reanudamos la serie, contando de antemano con el beneplácito del muy culto y siempre amable señor director de este diario. Le daremos forma diferente: serán breves y variadas. Seguramente habrás visto libélulas revoloteando sobre las aguas del estanque y describiendo, en el aire, mil círculos concéntricos, cual si tejieran, al volar, caprichosos arabescos. Así quisiéramos que sean las nuestras; aéreas, inquietas, graciosas, voladoras».

Amb perspectiva actual, "Libélulas" suposa la irrupció del columnisme d'opinió en el periodisme menorquí, que és una particularitat moderna de l'articulisme a gènere simple. La reacció als seus "pessics" fou furibunda entre els periodistes del socialisme, el republicanisme i l'anarquisme de la ciutat de Maó.

MÀLP

l'entrevista a:

LORENZO LAFUENTE I ANA MARÍA COMELLA

Amb motiu de la Jornada de la Sagrada Família, entrevistam al matrimoni format per Lorenzo Lafuente i Ana María Comella.

Segons vosaltres, què és la família cristiana?

-Per a nosaltres el més important és l'educació dels fills en uns principis i valors, que ja nosaltres vam rebre dels pares. Respectar els altres, especialment si són o pensen diferent, respectar a las persones grans, avis i mestres. Tractar de fer el bé, ajudant a qui més ho necessita. També respectant la vida i valorar la Creació i el que tots hem rebut en aquest món.

El lema de la jornada d'enguany és "Família, portadora de la Bona Notícia." Què ens vol transmetre?

-Que els pares som els primers responsables de transmetre la fe als fills. Encara que amb l'ajuda de l'escola i l'Església, viure la fe a casa i predicar amb l'exemple, per als pares és una via natural per a evangelitzar, sobretot tenint en compte que els pares desitjam el millor per als nostres fills.

Com celebrou el Nadal amb la família?

-Aprofitam per reunir-nos tota la família a Madrid, amb la idea de passar el Nadal junts i, també, aprofitam aquests dies per visitar amics i la parròquia, passejar per llocs emblemàtics on solíem anar, veure els Betlems i anar a missa junts.

Lorenzo: Fa poc vas ser nomenat director de Càritas Menorca. Com afrontes aquesta nova responsabilitat?

-Amb il·lusió i ganes d'aportar la meua experiència professional tant com a organitzador, com per donar una direcció participativa i d'esperit d'equip. He trobat un gran equip de voluntaris i tècnics que em faran la feina molt més fàcil.

Sonia Febrer Romero

Agenda

✍ Missa per la Pau

Diumenge 31 de desembre Missa per la Pau als diferents arxiprestats:

-Arxiprestat de Maó: A les 19 h, a la parròquia de la Concepció.

-Arxiprestat del Centre: A les 20 h, a l'església de Santa Maria de Ferreries.

-Arxiprestat de Ciutadella: A les 20 h, a la parròquia de Sant Francesc, presidida per Mons. Sebastià Taltavull, bisbe de Mallorca.

✍ Solemnitat de l'Epifania del Senyor

Dissabte 6 de gener celebració de la festa de l'Epifania del Senyor. Es celebra la manifestació de Jesús al món, el Messies esperat, i l'adoració dels Reis Mags a Jesús.

✍ Baptisme del Senyor

Diumenge 7 de gener festa litúrgica del Baptisme del Senyor. Aquesta festa marca el final del temps litúrgic de Nadal.

✍ Peregrinació diocesana a Santiago de Compostela

Del 4 al 10 de febrer de l'any 2024 es farà una peregrinació a Santiago de Compostela. S'agafarà un vol de Menorca a Bilbao. Després, la peregrinació es farà amb autobús, fent una aturada a cada ciutat i poble. El viatge serà presidit pel bisbe Gerard. Us podeu apuntar a les oficines de l'agència Viatges Magon o telefonant al Bisbat al 971 380 343 (horari d'atenció de dilluns a divendres de les 8 a les 15 h).

Notícies nostres

Novena de Aguinaldos

La tradicional "Novena de Aguinaldos" donde se realizan oraciones en familia y con amigos como preparación para el nacimiento espiritual del Divino Niño Jesús, es una costumbre que aún se mantiene viva en diversos países de América Latina. Este año tuvimos la gran alegría de poder compartir con coterráneos y autóctonos la celebración a diario, durante 9 días, en un lugar tan especial como es la Catedral, esta tradición que nos une desde el espíritu para mantener viva la fe cristiana, como iniciativa del **Grupo Carmelo Misionero Seglar (CMS)**.

Adultos y niños reflexionamos con fervor entre oraciones, gozos y villancicos, reforzando los vínculos y recordando que la época decembrina cristiana tiene un sentido de reflexión, reconciliación, transformación y renovación personal, pues con el nacimiento de Jesús observamos el proceso que implica llegar a la redención a través

sando diversos momentos de dificultad, tal como lo escuchamos en la lectura de cada día de la novena, en el viaje de María y José en su huida para salvar la vida del hijo de Dios entre los peligros del mundo.

Que este tiempo de recogimiento sea de gran provecho espiritual y que las familias puedan hallar la unión y el amor que nos trasmite el ejemplo de la Sagrada Familia, donde la protección del cielo siempre permanece y el amor supera cualquier adversidad.

Bisbat de Menorca

Viure el Nadal de Jesús i de la pau

Cada any són moltes les tradicions que ens ajuden a viure profundament el misteri del Nadal: l'Amor de Déu, que ens envia al seu Fill, nascut de la Verge Maria, per obra i gràcia de l'Esperit Sant.

Una d'aquestes belles tradicions és el Betlem vivent del Col·legi Sant Josep de Maó, més viu que mai 42 anys després. El 17 de desembre les aules del centre educatiu van acollir els tretze quadres que componen el naixement, entre ells els del cel, el mercat o el palau d'Herodes, amb 170 alumnes donant vida als personatges del Betlem i un petit cor escolar cantant nades en directe com a gran novetat.

El 21 de desembre el bisbe Gerard va beneir el pesebre instal·lat al pati de Cal Bisbe, amb la presència dels treballadors i els col·laboradors de la Cúria Diocesana. El Bisbe va destacar que enguany fa 800 anys que Sant Francesc d'Assís va realitzar el primer pesebre vivent a Greccio (Itàlia), una gran obra d'evangelització que ens ajuda a reviure que Jesús neix entre nosaltres per a salvar-nos.

Així mateix, el mateix dia 21 al matí el bisbe Gerard, acompanyat per Mn. Antoni Fullana, va presidir una missa al centre sociosanitari de Santa Rita, a Ciutadella. La celebració va comptar amb la participació dels residents del centre, del grup de Pastoral de la Salut de la parròquia de Sant Antoni Maria Claret i de membres del Carmel Missioner

Bisbat de Menorca

Toni Barber

Seglar. El pastor de la nostra Església va convidar, en aquests dies de Nadal, a visitar i posar en el centre a les persones grans i als més vulnerables.

El 22 de desembre els fillets de catequesi de la parròquia de Santa Eulàlia d'Alaior van cantar Nades al geriàtric del poble. Una tradició que el 23 de desembre van fer els escoltes i els fillets de catequesi de la parròquia de Sant Bartomeu al geriàtric de Ferreries. El Cant de la Sibilla ha estat una altra de les tradicions que s'ha viscut, un any més, a Alaior, Maó i Ciutadella.

Bisbat de Menorca